

De inventaris van de Nijmeegse jezuïetenstatie uit 1625

---

tekst gepubliceerd in: *Jaarboek Numaga, gewijd aan heden en verleden van Nijmegen en omgeving*, 54, 2007, 21-33

[begin p.21] Op 4 juli 1625 stierf in de gevangenis aan de Nieuwstraat, naast het stadhuis, Derick van Ryswyck, ruim zestig jaar oud.¹ Hij was het vierde kind van Derick van Ryswyck en Jelis Kanis, halfzus van Petrus Canisius. Nog ruim een kwart eeuw tevoren hadden de families waarvan hij afstamde, behoord tot het stedelijk patriciaat. Na de Reductie van 1591 echter waren zij de stad ontvlucht of hadden er als katholieken genoeg moeten nemen met een tweederangs positie. Derick junior was op 17 maart 1582 te Keulen in de jezuïetenorde getreden en had in 1622 een jezuïetenstatie gesticht te Goch. Dit nederrijnse stadje werd op 18 januari 1625 bij verrassing ingenomen door de militaire gouverneur van Nijmegen, Lambert Charles, die terstond Derick van Ryswyck en diens Duitse medebroeder Dietrich Borgel gevangen nam. Hij vroeg een losgeld van tweeduizend daalders voor hen. Omdat zij dit weigerden, werden zij naar Nijmegen afgevoerd en met ketens aan elkaar geklonken in de gevangenis aldaar opgesloten. Ondanks inspanningen van derden, onder wie prins Frederik Hendrik, kwamen beide jezuïeten niet vrij. De Bossche jezuïet Anthonie de Greef, die sinds 1622 in Nijmegen werkzaam was, kwam zijn medebroeders troosten, en was waarschijnlijk aanwezig bij de bijzetting van Derick van Ryswyck in het graf van diens ouders in de Stevenskerk, drie weken na diens overlijden. Kort daarop werd Dietrich Borgel vrijgelaten.

Waarom de 36-jarige pater De Greef nog geen week na de begrafenis zich aan tafel om een inventaris op te stellen van de roerende goederen in de jezuïetenstatie aan de Lage Markt, is onbekend. Dit huis was in 1616 gesticht door de Haarlemse jezuïet Augustijn Bloemaert, die in 1618 assistentie kreeg in de persoon van Engelbert d'Hollander uit Gent. Tussen beide priesters liepen de spanningen echter spoedig zozeer op, dat Bloemaert in 1619 de stad verliet, maar vanuit de verte partijvorming onder de Nijmeegse katholieken bleef aanwakkeren. Omdat D'Hollander in dit conflict nog steeds in het geding was, oordeelde zijn overste het raadzaam hem in 1622 naar elders te verplaatsen. De Greef stond er sinds zijn komst alleen voor, maar slaagde erin een succesvol zielzorger te worden, en bleef in Nijmegen actief totdat hij er in 1636 aan de pest overleed.²

De zorgvuldig in het Latijn opgemaakte inventaris, in kleine letters neergeschreven op twee zijden van een foliovel, geeft een gedetailleerd beeld van wat er in kerk, sacristie, kleerkast en bibliotheek in 1625 [begin p.22] aanwezig was. Van al het beschrevene is niets bewaard gebleven. Het vroegst bekende kerkzilver uit de Nijmeegse statie is een verguld zilveren pyxis of hostiebusje uit 1628, dat toegeschreven kan worden aan de katholieke Nijmeegse zilversmid Hendrick Grondt. Uit deze inventaris blijkt tevens dat het schitterende schilderij

---

¹ J. Barten, 'De dood van pater Dirck van Ryswyck S.J.', *Numaga* 6 (1959), 143-148.

² Paul Begheyn, *De Jezuieten in Nijmegen*, Nijmegen 1991, 22-33.

van Abraham Bloemaert uit 1619, voorstellende 'De kroning van Maria', in 1625 nog niet in de Nijmeegse statie aanwezig was.³

In de lijst van Anthonie de Greef komen weinig opvallende objecten voor. In het merendeel van de gevallen gaat het om de voorwerpen die de priester nodig heeft voor het toedienen van de sacramenten, met name doop, eucharistie en biecht. Het aantal kunstvoorwerpen is bescheiden, waarbij de nadruk ligt op afbeeldingen met heilige, zalige of voorbeeldige jezuiteten. Onder hen zijn twee Nijmegenaren: Petrus Canisius, de invloedrijke leider van de katholieke reformatie in Centraal Europa, en Henrick Denis, die als 'apostel van Maastricht' bekend stond, en aan wiens voorspraak de genezing van een doofstom meisje in 1601 werd toegeschreven.⁴ Het gaat hier vermoedelijk om geschilderde portretten, waarbij bestaande prenten als voorbeeld hebben gediend. Het opmerkelijkste kunstwerk is een 'oude' Madonna met een reguliere kanunnik. Waarschijnlijk betreft het hier een houten beeld van Maria met kind, naast wie een reguliere kanunnik als stichter geknield is. Bij het beeld hoorde een geborduurde, zwarte zuiver zijden mantel. Kennelijk is dit beeld aan de jezuiteten toevertrouwd door de regulieren van het Catharinaklooster in de Molenstraat, dat in 1592 werd ingericht tot een Oude-Mannen-en-Vrouwenhuis. Pater Johannes van Kalker uit hetzelfde klooster had aan de Nijmeegse jezuiteten een incunabel uit 1498 toevertrouwd,⁵ die evenwel ontbreekt in de inventaris van de bibliotheek uit 1625.

In de inventaris van Anthonie de Greef komt een raadselachtig voorwerp voor, dat in het Latijn beschreven wordt als *gallinae evangelicae*, letterlijk 'evangelische hennen'. De uitdrukking verwijst misschien naar een uitspraak van Jezus in het evangelie volgens Matteüs (23, 37): 'Jeruzalem, hoe vaak heb ik je kinderen niet bijeen willen brengen zoals een hen haar kuikens verzamelt onder haar vleugels, maar jullie hebben het niet gewild.' Zou het, met verwijzing naar deze bijbeltekst, kunnen gaan om een soort textiele stolp die over kerkelijk vaatwerk wordt gezet? Of is er sprake van een schrijffout, en dient er gelezen te worden *gallicae evangelicae*, letterlijk 'evangelische schoen'? Dat zou dan kunnen duiden op een lezenaar voor het evangelieboek.

De bibliotheek bevat 71 titels van boeken, die op twee Nederlandse na in het Latijn gesteld zijn. Gepoogd is om alle verkort weergegeven titels te identificeren, waarbij zoveel mogelijk de uitgaven opgespoord zijn die tussen 1616 en 1625 werden gedrukt. Alle katholieke uitgaven zijn buiten de grenzen van het huidige Nederland verschenen: in de Zuidelijke Nederlanden, Duitsland, Frankrijk en Zwitserland. Het [begin p.23] merendeel daarvan werd door jezuiteten geschreven. Op Nederlandse bodem werden de twee boeken van protestantse auteurs gedrukt: Daniel Heinsius (Leiden) en Willem Baudaert (Amsterdam).

Voor een groot deel staan deze werken ten dienste van prediking, geestelijke begeleiding, religieus leven, kerkgeschiedenis, en de toediening van de sacramenten, met nadruk op de biecht. Een aantal werken heeft betrekking op de theologische reflectie, met als zwaartepunt de confrontatie met andersdenkende christenen. Liefst veertien titels hebben betrekking op bekende en minder bekende personen uit de Sociëteit van Jezus.

³ De pyxis en het schilderij bevinden zich thans in Museum Het Valkhof, als onderdeel van het grote bruikleen dat de Nederlandse jezuiteten in het najaar van 2004 overdroegen.

⁴ Paul Begheyn, 'De eerste Noord-Nederlandse jezuiteten 1543-1556', *Archief voor de Geschiedenis van de Katholieke Kerk in Nederland* 18 (1976), 131-132.

⁵ Paul Begheyn, 'Het oudste boekenbezit van de Nijmeegse jezuitetenstatie', *Numaga* 47 (2000), 93, 99.

De bibliotheek van de Nijmeegse jezuïetenstatie is in de loop van de tijd aanzienlijk uitgebreid, en in 1821 van de Lage Markt overgebracht naar de Molenstraat. Het oudste bestand is vandaar verhuisd naar de zogeheten Provinciebibliotheek in het Berchmanianum aan de Houtlaan. In de herfst van 2006 is deze collectie in langdurig bruikleen overgedragen aan de Maurits Sabbe-bibliotheek, onderdeel van de universiteitsbibliotheek van Leuven. De Jesuitica-collectie aldaar vormt nu een van de grootste en belangrijkste bibliotheken betreffende geschiedenis, spiritualiteit en cultuur van de jezuïeten ter wereld.⁶

De publicatie van de inventaris van de bibliotheek van de Nijmeegse statie uit 1625 vormt een bijdrage tot de boekgeschiedenis van de jezuïeten, waarover tot nu toe niets werd geschreven buiten twee uitvoerige studies over de bibliotheek van het jezuïetencollege te Düsseldorf (1619-1773) en die van de communiteit van Holbeck in Engeland (1679).⁷

[begin p.24]
BIJLAGE

Inventaris Jezuïetenstatie Nijmegen 1625

Antwerpen, Rijksarchief, Provincia FlandroBelgica, Inv.nr. 3145

Anno 1625

Supellex sacra

5 mappae altaris maiores
totidem minores
6 albae
8 amictus
4 mappulae armarii lateralis
4 extersoria lintea ornata
7 <extersoria lintea> simplicia
5 mantilia
4 cingula
6 purificatoria
6 sacculi calicum
2 <sacculi> ciborium
4 strophiola altaris
3 corporalia ornata
7 <corporalia> simplicia
5 parva corporalia
strophium pro communicaturis
6 casulae cum stolis et manipulis diversi colores
2 cortinae damascenae rubrae
2 cortinae armarii sup.
peristroma caeruleum pedis altaris
simile operimentum mensae

⁶ Zie: www.jesuitica.be.

⁷ W. Enderle, 'Die Jesuitenbibliothek im 17. Jahrhundert: das Beispiel der Bibliothek des Düsseldorfer Kollegs 1619-1773', *Archiv für Geschichte des Buchwesens* 41 (1994), p. 147-213; Hendrik Dijkgraaf, *The library of a jesuit community at Holbeck, Nottinghamshire (1679)*, Cambridge 2003.

4 vela calicum
 1 pulvinar altaris
 1 acicularium
 1 theca corporalium
 2 pallae velum rubrum ciborii magni
 peripetasma acupictum 3 Regum
 1 ciborium argenteum inauratum magnum
 1 <ciborium> parvum argenteum
 1 <ciborium> inauratum cui iuncta vascula oleorum
 1 calix argent. inauratus
 1 calix cupreus
 1 ciborium cupreum
 2 lipsana brachiorum inaurata
 4 sacculi pro ciborio minori
 1 peripetasma ligneum in quo pictae effigies S.S. Ignatii etc.
[begin p.25] 1 <peripetasma> ex corio inaurato
 2 sedes coriaces
 10 vimineae lignae
 fons baptismalis aeneus cum lignea capsula
 effigies PP. distinctae mediae hominis staturae, P. Laynis, B. Borgiae, Aquavivae,
 Anchietae, Alvarez, Realini, Canisii, Dionisii sive Denis, Rodrigues, Ximenes,
 Berckmans, et Card. Bellarmini
 effigies mortis depositionis Christi de cruce
 B.V. cum canonico regulari antiqua
 gallinae evangelicae
 6 pulvinaria viridi panno operta
 2 thuribula aenea
 2 columnae altaris pictae cum 2 basibus et epistylis sine capitellis pictis
 scabellum sive oratorium pictum
 confessionale pictum 3 receptaculi distinctum et augustum
 candelabra aenea maiora 4
 2 <candelabra aenea> minora
 6 <candelabra aenea> pensilia
 2 emunctoria aenea
 lavacrum aeneum et magna lanx stannea
 vasculum aquae benedictae aeneum
 storeae 4 ad usum sacelli
 pulpitum pictum
 sporta viminea oblonga pro translatione sacrae supellectilis
 toga holoserica nigra acu picta quondam statuae BV
 Imago Christi in cruce pendentis
 ferrum quo hostiae pinsuntur
 5 instrumenta ferrea quo maiores et minores hostiae decerpuntur
 item forfices et lima
 1 superpellicum
 3 togae holosericae rubrae
 2 scyphi stannei maiores
 2 <scyphi stannei> minores

Lanea

1 toga ex panno crasso carens manicis
 1 <toga> ex suffultura crassiore ambae tritae
 thorax subniger byssinus sectus ad splendorem
 1 stragulum Hispanicum album
 1 toga aestiva subfusca
 1 hyemalis ex panno subnigro

[begin p.26] Linea

indusia nova et antiqua
 16 strophiola
 30 collaria maiora
 7 minora dentata
 11 simplicia
 13 pilei nocturni 9
 1 collare rusticum
 8 paria soccorum
 10 mantilia pro mensa

Libraria

- 1.⁸ P. A Lapide in S. Paulum fol.
2. Idem in 4 prophetas maiores tom 2. 4^{o9}
3. Idem in minores fol.
4. P. Vincentius Regius in 4 Evangelia in 2 volum. tom. 3 f^o
5. P. Salazar in Proverbia fol.
6. P. Joannes Lorinus in Acta fol.
7. P. Gaspar Sanchez in libros Reg... fol.
8. P. Mariana et P. Emm. Sa notae in tota biblia 2 tom. fol.
9. P. Coninck de sacramentis fol.
10. P. Lessius de iure et iustitia f^o.
11. P. Reginaldus de praxi fori poenitentiales f tom. 2°
12. P. Joannes Scortia de sacrificio 4°
13. P. Becani opusculorum tom. 3 8°
14. Eiusdem manuale controversiarum 4°
15. P. Costeri controversiae in 12°
16. ende bewys van propositien 8°
17. P. Cotton conciones et meditationes 8°
18. P. Lud. de Ponte in Cantica exhortationes fol.
19. P. Grodicij conciones in 8 tomos 8°
20. Aphorismi P. Em. Sa 12°
21. P. Davroultij Flores catechistici tom 4 8°
22. P. Jarricij res indicae tom 4 8°
23. P. Godignus de rebus abassinorum 8°

---

⁸ Volgnummers zijn toegevoegd.

⁹ Bij de aanduiding van de formaten van een boek is, waar nodig, stilzwijgend een ° toegevoegd.

24. Vita P. Sylveriae
25. et P. Balth. Alv 8°
26. P. Joseph Anchieta 12°
27. Vita P. Canisij per per Zachirum [Sacchini] in 4°
28. per P. Raderum in 8°
29. Vita S. Ignatii latino graeca 12°
30. Latina per Ribad. 12°
31. Vita S. Xaverij 12°
32. B. Borgiae 12°
- [begin p.26] 33. Vita PP. Laynis, Salm. et Edmundi Camp. martyrium 12°
34. P. Lud. de Ponte de perfectione tom 4 tribus volum 4°
35. Eiusdem dux spiritualis tom. 2 8°
36. P. Ant. Sucquet Via vitae aeternae 8°
37. Eiusdem via auctior 8°
38. P. Jac. Alvarez de oratione tom 3us fol.
39. Eiusdem de vita religioso instituenda 12°
40. P. Scribani medicus 8°
41. Eiusdem superior 8°
42. Eiusdem prodigus 8°
43. P. Jul. Nigronij tractatus 17 ascetici 4°
44. A Kempis graecolatinus P. Mayr 12°
45. P. Thyraeus de apparitionibus 4°
46. P. Lessius de gratia efficaci 4°
47. Idem de providentia numinis 8°
48. P. Kelleri tyrannicidium 4°
49. D. Jac. Pontani bellaria 8°
50. P. Scribani politicochristianus 4°
51. Biblia Plantini 8°
52. Concordantiae 4°
53. Cor. Jansenii homiliae in evangelia 8°
54. Examen reformationis calvinianae per Kellissonum
55. Conceptionum Bessei tom. 4 in 2 volum. 4°
56. Joannes Carthagenus tom 4 4°
57. Fred. Nauseae epitome concionum 12°
58. Concil. Tridentinum 8°
59. Hen. Spondani epitome in Baronium fol.
60. Annales ecclesiae Torrielli fol.
61. Laur. Surij commentariorum rerum gestarum 8°
62. Vita Philippi Nerii 8°
63. Vita Pauli 4° Caietani etc. 4°
65. Chronicon Conrardi a Lichtenauw fol.
66. Breviarium Romanum novum 8°
67. Confessiones Augustini 12°
68. Lud. Nonnus de piscium esu 8°
69. Dan. Heinsii contemptus mortis 4°
70. Gedenkwaardige spreuken van Baudaert 4°
71. Luciani opera fol.

Noviomagi 1 Augusti 1625

ora pro A.d.G.¹⁰

in andere hand:

Supellex nostrorum Noviomagi 1 Augusti 1625

[begin p.28]

Nederlandse vertaling

Anno 1625

Heilig huisraad

5 grote altaardwalen

evenveel kleine altaardwalen

6 alben

8 amicten

4 dwaaltjes voor de zijkast

4 versierde linnen droogdoeken

7 eenvoudige linnen droogdoeken

5 handdoeken

4 cingels

6 schoonmaakdoekjes

6 zakjes voor de kelken

2 zakjes voor de cibories

4 altaarbandjes

3 versierde corporalen

7 eenvoudige corporalen

5 kleine corporalen

bandje voor communicanten

6 kazuifels met stalen en manpels in verschillende kleuren

2 gordijnen van rood damast

2 gordijnen voor de bovenkast

blauw kleed van de voet van het altaar

een soortgelijke bedekking voor de tafel

4 velums voor de kelken

1 altaarkussen

1 speldenbakje

1 houder voor de corporalen

2 palla's (rode stof) voor de grote ciborie

geborduurd voorhangsel met de drie koningen

1 grote verguld zilveren ciborie

1 kleine zilveren ciborie

1 vergulde ciborie met daarbij potjes voor de oliën

1 verguld zilveren kelk

1 koperen kelk

1 koperen ciborie

2 vergulde arm-relieken

4 zakjes voor de kleine ciborie

1 houten voorhangsel met de geschilderde afbeelding van H.H. Ignatius enz.¹¹

---

¹⁰ Anthonie de Greef.

1 voorhangsel van goudleer
 2 leren zetels
[begin p.29] 10 houten mandjes
 koperen doopvont met een houten deksel
 afzonderlijke afbeeldingen van paters, de helft van levensgroot, P. Laínez¹², Zalige Borja¹³, Aquaviva¹⁴, Anchieta¹⁵, Alvarez¹⁶, Realino¹⁷, Canisius¹⁸, Denis¹⁹, Rodríguez²⁰, Jiménez²¹, Berchmans²², kardinaal Bellarmino²³
 afbeelding van Christus' dood en afname van het kruis
 Madonna met een reguliere kanunnik, oud
 "evangelische hennen"
 6 kussens overdekt met groene stof
 2 koperen wierookvaten
 2 beschilderde altaarkolommen, met 2 sokkels en architraven zonder geschilderde kapitelen
 beschilderde voetbank of bidstoel
 beschilderde biechtstoel, 3 plaatsen, versierd en voornaam
 grote koperen kandelaars: 4 stuks
 2 kleine koperen kandelaars
 6 hangende koperen kandelaars
 2 koperen kaarsensnuiters
 koperen wasbekken en grote tinnen schaal
 koperen potje voor wijwater
 matten, 4 stuks, voor in de kapel
 beschilderde lezenaar
 langwerpige gevlochten mand voor het overbrengen van heilig huisraad
 zwarte zuiver zijden mantel, geborduurd, vroeger van het Madonnabeeld
 beeld van Christus hangend aan het kruis
 ijzer waarmee de hosties worden bestempeld
 5 ijzeren instrumenten waarmee grote en kleine hosties losgehaald worden
 tevens scharen en een vijl
 1 overkleed
 3 rode zuiver zijden togen
 2 grote tinnen bekers

---

¹¹ Ignatius van Loyola (Loyola 1491-Rome 1556), ordestichter. Onder *enz.* dienen verstaan te worden : Franciscus Xaverius (Javier 1506-Sancian 1552), missionaris; beiden werden in 1622 heilig verklaard. Stanisław Kostka (Rostków 1550-Rome 1568), novice, en Luigi of Aloysius Gonzaga (Castiglione delle Stiviere 1568-Rome 1591), theologiestudent, werden respectievelijk in 1602 en 1605 zalig verklaard.

¹² Diego Laínez (Almazán 1512-Rome 1565), 2e Algemene Overste.

¹³ Francisco de Borja (Gandía 1510-Rome 1572), 3e Algemene Overste.

¹⁴ Rodolfo Acquaviva (Atri 1550-Cuncoim 1583), missionaris, martelaar.

¹⁵ José de Anchieta (San Cristóbal 1534-Anchieta 1597), missionaris, overste, schrijver.

¹⁶ Baltasar Alvarez (Cervera del Río 1533-Belmonte 1580), overste, geestelijk leidsman.

¹⁷ Bernardino Realino (Carpi 1530-Lecce 1616), pastor.

¹⁸ Peter Kanis of Canisius (Nijmegen 1521-Fribourg 1597), theoloog, bestuurder.

¹⁹ Henrick Denis (Nijmegen ca. 1519-Maastricht 1571), predikant.

²⁰ Alonso Rodríguez. Hier zijn twee mogelijkheden: 1. (Segovia 1533-Palma de Mallorca 1617), portier; 2. (Valladolid 1538-Sevilla 1616), novicenmeester, schrijver.

²¹ Rodrigo Jiménez de Cabredo (Nájera ca. 1560-Chambéry 1618), overste, professor, missionaris.

²² Jan Berchmans (Diest 1599-Rome 1621), theologiestudent.

²³ Roberto Bellarmino (Montepulciano 1542-Rome 1621), theoloog.

2 kleine tinnen bekers

wollen goederen

1 toga van dikke stof zonder mouwen en
 1 toga met dikkere onderlaag, beide versleten
 wambuis van zwartachtig batist getailleerd om mooi uit te komen
 1 wit Spaans kleeed
 1 donkere zomertoog
 1 wintertoog van zwartachtige stof

[begin p.30] linnen goederen

nieuwe en oude overkleden
 16 borstrokken
 30 grote kragen
 7 kleine gladde kragen
 11 eenvoudige kragen
 13 mutsen, 9 voor de nacht
 1 eenvoudige halskraag
 8 paar sokken
 10 kleden voor op tafel

Bibliotheek

1. CORNELIS A LAPIDE SJ, *Commentaria in omnes D. Pauli epistolas*, Antwerpen, Nutius, 1621.
2. CORNELIS A LAPIDE SJ, *Commentaria in quatuor prophetas maiores*, Antwerpen, Nutius, 1621.
3. CORNELIS A LAPIDE SJ, *Commentaria in duodecim prophetas maiores*, Antwerpen, Nutius, 1625.
4. VINCENZO REGGIO SJ, *Evangelicarum dilucidationum libri VIII*, Keulen, Gualtherus, 1615-1616.
5. QUIRINO DE SALAZAR, *Expositio in Proverbia Salomonis*, Keulen, Kinckius, 1621-1622.
6. JEAN DE LORINI SJ, *In actus apostolorum commentaria*, Keulen, Hierat, 1621.
7. GASPARO SANCHEZ SJ, *In quatuor libros Regum et duos Paralipomenon commentarii*, Antwerpen, Verdussen, 1624.
8. JUAN DE MARIANA SJ, MANUEL SA SJ & PETER LANSSEL SJ (eds.), *Biblia Sacra Vulgatae editionis*, Antwerpen, Plantijn, 1624.
9. GILLIS DE CONINCK SJ, *Commentariorum ac disputationum in universam doctrinam D. Thomae de sacramentis et censuris tomi duo*, Antwerpen, Nutius, 1624.
10. LEONARDUS LESSIUS SJ, *De justitia et jure ceterisque virtutibus cardinalibus libri quatuor*, Antwerpen, Plantijn, 1621.
11. VALÈRE REGNAULT SJ, *Praxis fori poenitentialis, ad directionem confessarii*, Keulen, Henningius, 1622.
12. GIOVANNI BATTISTA SCORZA SJ, *De sacrosanctae missae sacrificio libri quatuor*, Lyon, Cardon, 1616.
13. MARTINUS BECANUS SJ, *Opusculorum theologorum tomi III*, Mainz, Albinus, 1610-1612.

14. MARTINUS BECANUS SJ, *Manuale controversiarum hujus temporis*, Antwerpen, Verdussen, 1624.
- [begin p.31] 15. FRANCISCUS COSTERUS SJ, *Enchiridion controversiarum praecipuarum nostri temporis de religione*, Keulen, Mylius, 1612.
16. FRANCISCUS COSTERUS SJ, *Bewijs der ouder catholijcker leeringhe met antwoorde op sommige teghenstellinghen*, Antwerpen, Trognaesius, 1611.
17. PIERRE COTON SJ, *Conciones sive meditationes de praecipuis fidei mysteriis itemque de quatuor hominis novissimis*, ed. M. Martinez, Keulen, Van Brachel, 1617.
18. LUIS DE LA PUENTE SJ, *Expositio moralis et mystica in Canticum canticorum*, Keulen, Kinckius, 1622.
19. STANISLAW GRODZICKI SJ, *Quadripartitae conciones ... in quatuor dominicas adventus*, Keulen, Crithius, 1606.
20. MANUEL SA SJ, *Aphorismi confessoriorum, ex doctorum sententiis collecti*, Antwerpen, A Tongris, 1622.
21. ANTOINE D'AUVERGNE SJ, *Catechismus historicus sive flores exemplorum*, Keulen, Kinckius, 1614.
22. PIERRE JARRIGUE SJ, *Thesaurus rerum Indicarum*, Keulen, Henningius, 1615.
23. NICOLAUS GODIGNO SJ, *De rebus Abassinorum deque Aethiopiae patriarchiae Joanne Nunio Barreto et Andreas Oviedo, libri tres*, Lyon, Cardon, 1615.
24. NICOLAUS GODINHO SJ, *Vita patris Gonzali Sylveriae*, Keulen, Kinckius, 1616.
25. LUIS DE LA PUENTE SJ, *Vita Balthassaris Alvarez Societatis Iesu religiosi*, Keulen, Kinckius, 1616.
26. SEBASTIANO BERETTARIO SJ, *Vita R.P. Josephi Anchietae sacerdotis in Brasilia defuncti*, Keulen, Kinckius, 1617.
27. FRANCESCO SACCHINI SJ, *De vita et rebus gestis P. Petri Canisii*, Ingolstadt, Eder, 1616.
28. MATTHÄUS RADER SJ, *De vita Petri Canisii*, Antwerpen, Verdussen, 1615.
29. PEDRO DE RIBADENEYRA SJ, *Vita B. Ignatii Societatis Iesu fundatoris, latino-graeca*, Augsburg, Mangius, 1615.
30. PEDRO DE RIBADENEYRA SJ, *Vita Ignatii Loiolae*, Antwerpen, Plantijn, 1587.
31. ORAZIO TORSSELLINO SJ, *De vita B. Francisci Xaverii*, Keulen, Kinckius, 1621.
32. PEDRO DE RIBADENEYRA SJ, *Vita Francisci Borgiae*, Antwerpen, Trognaesius, 1598.
33. PEDRO DE RIBADENEYRA SJ, *Vita P. Jacobi Layniz secundi Societatis Iesu Generalis, item Salmeronis unius in primis decem sociis*, Keulen, Mylius, 1604.
34. PIETRO PAOLO BOMBINO SJ, *Vita et martyrium Edmundi Campianus martyris Angli e Societate Iesu*, Antwerpen, Nutius, 1618.
- [begin p.32] 35. LUIS DE LA PUENTE SJ, *De christiani hominis perfectione in quolibet ejus vitae genere*, ed. M. Trevinnius SJ, Keulen, Kinckius, 1615-1617.
36. LUIS DE LA PUENTE SJ, *Dux spiritualis, in quo agitur de oratione, meditatione et contemplatione*, Keulen, Kinckius, 1617.
37. ANTONIUS SUCQUET SJ, *Via vitae aeternae*, Antwerpen, Nutius, 1620.
38. Zie nr. 37.
39. DIEGO ALVAREZ DE PAZ SJ, *De inquisitione pacis, sive studio orationis*, Lyon, Cardon & Cavellat, 1623.
40. DIEGO ALVAREZ DE PAZ SJ, *De vita religiose instituenda*, Keulen, Kinckius, 1614.
41. CARLO SCRIBANI SJ, *Medicus religiosus, de animorum morbis et curationibus*, Antwerpen, Nutius, 1618.
42. CARLO SCRIBANI SJ, *Superior religiosus, de prudenti ac religiosa gubernatione*, Antwerpen, Nutius, 1619.

43. CARLO SCRIBANI SJ, *Adolescens prodigus*, Antwerpen, Nutius, 1621.
44. GIULIO NIGRONIO SJ, *Tractatus ascetici*, Keulen, Kinckius, 1624.
45. THOMAS A KEMPIS, *De imitatione Christi graecolatinus*, ed. Georg Mayr SJ, Augsburg, Nicolai, 1614.
46. PETRUS THYRAEUS SJ, *De variis apparitionibus*, Keulen, Cholinus, 1611.
47. LEONARDUS LESSIUS SJ, *De gratia efficaci*, Antwerpen, Plantijn, 1610.
48. LEONARDUS LESSIUS SJ, *De providentia numinis*, Antwerpen, Moretus, 1617.
49. JAKOB KELLER SJ, *Tyrannicidium*, München, Henrici, 1611.
50. JACOBUS PONTANUS SJ, *Attica bellaria*, München, Bergiana, 1616-1620.
51. CARLO SCRIBANI SJ, *Politicus christianus*, Antwerpen, Nutius, 1621.
52. *Biblia*, Antwerpen, Platijn. - Uitgave niet nader te bepalen.
53. Uitgave niet nader te bepalen.
54. CORNELIUS JANSENIUS, *Homiliae in evangelia, quae dominicis diebus in ecclesia proponi solent*, ed. G. Braun, Keulen, Gymnicus, 1578.
55. MATTHEW KELLISON, *Examen reformationis novae praesertim calvinianae*, Douai, Avroy, 1616.
56. PIERRE DE BESSE, *Conceptuum theologorum ac praedicabilium de sanctorum festivitibus supplementum*, Keulen, Kinckius, 1619.
57. JUAN DE CARTHAGENA OFM, *Homiliae catholicae in universa christiana religionis arcana*, Parijs, Sonnius, 1618.
58. FRIEDRICH NAUSEA, *Catholicarum postillarum epitome*, Keulen, Calenius, 1576.
59. Uitgave niet nader te bepalen.
60. CESARE BARONIO, *Annales ecclesiastici, ex XII tomis in epitome redacti a Henrico Spandano*, Parijs, De la Noue, 1613.
- [begin p.33] 61. AGOSTINO TORNIELLI, *Annales sacri et profani*, Keulen, Van Egmond, 1622.
62. LAURENTIUS SURIUS OCART, *Commentarius brevis rerum in orbe gestarum*, Keulen, Quentel, 1602.
63. ANTONIO GALLONIO, *De vita et rebus gestis beati P. Philippi Nerii Florentini*, Mainz, Albinus, 1606.
64. ANTONIO CARACCILOLO, *De vita Pauli Quarti Pont. Max. collectanea historica; item Caietani Thienaei*, Keulen, Kinckius, 1612.
65. KONRAD VON LICHTENAU, *Chronicon*, Straatsburg, Zetznerus, 1609.
66. Uitgave niet nader te bepalen.
67. Uitgave niet nader te bepalen.
68. LUDOVICUS NONNIUS, *Ichtyophagia sive de piscium esu commentarius*, Antwerpen, Bellerus, 1616.
69. DANIEL HEINSIUS, *De contemptu mortis*, Leiden, Elsevier, 1621.
70. WILLEM BAUDAERT, *Apophthegmata christiana, ofte ghedenckweerdige, leersame ende aerdige spreucken van vele ende verscheydene Christelijcke ende Christenghelijcke personen ghesproken*, Amsterdam, Kloppenburgh, 1620.
71. LUCIANUS, *Opera*, Basel, Henricpetri, 1602.

Nijmegen, 1 augustus 1625
bid voor Anthonie de Greef

in andere hand:

Huisraad van onze mensen in Nijmegen, 1 augustus 1625